

ŠKOLČAS



Vánoce 2017





České vánoční tradice a zvyky

Vánoční stromeček

Neodmyslitelný vánoční stromeček je z historického hlediska tradicí velmi

mladou. Poprvé se v českých zemích objevil vánoční stromeček počátkem předminulého století, v roce 1812. Ve svém bytě v Praze jej v salonu nazdobil ředitel Stavovského divadla Jan Karel Leibich. Štědrovečernímu stolu, k němuž pozval herce a jejich manželky, vévodila jedle s ozdobami a svíčkami. Vzbudil opravdu velkou pozornost a pověst o něm se rozeběhla celou Prahou. Již příští rok se objevil v mnoha měšťanských domácnostech.



Jmelí

Další vánoční rostlinou je jmelí.

Lidé si jeho zelené, postříbřené či pozlacené snítky nejčastěji připevňují na lustr, případně nad dveře. Zřejmě proto, že pod zavěšeným jmelím má muž právo políbit jakoukoli dívku či ženu. Nebo proto, že „kdo se pod jmelím políbí, druhému se zalíbí“ a jejich láska bude po způsobu jmelí věčně zelená. Každopádně darované jmelí nosí štěstí, a tak se při vánočních návštěvách hodí s sebou snítku přinést.



Zlaté prasátko

Při zmínce o zlatém prasátku si v dnešní době snad každý vybaví malou holčičku



v jedné známé reklamě. Jedná se o tradici, kdy se tvrdí, že pokud se vydržíte celý Štědrý den postit, večer se vám zjeví zlaté prasátko, které vám zaručí hojnost a dobrou úrodu na celý příští rok.

Koledy

Tradice koledování sahá v českých zemích až do středověku a ještě v nedávné době byl tento zvyk součástí především venkovského prostředí. Koledníci obcházeli stavení, zpívali písně a za přání všeho dobrého dostávali od hospodářů výslužku. Hlavní dobou koledování bylo období mezi Štědrým dnem a svátkem Tří králů.



Ježíšek

Po štědrovečerní večeři nastává okamžik, na který se mnohé české děti těší celý rok.

Rodina se shromáždí kolem rozsvíceného vánočního stromečku, pod nímž se kupí zabalené dárky. Podle tradice je sem nepozorovaně přinesl Ježíšek. Na rozdíl třeba od Santa Clause tato postava nemá žádnou ustálenou vizuální podobu. Také způsob, jakým k dětem přichází, zůstává obestřen tajemstvím. Ježíšek je zdobnělinou pro Ježíše Krista, jehož dětství je o Vánocích zdůrazňováno. Děti Ježíškovi před Vánoci posílají dopis, ve kterém ho prosí o to, co by si přály pod stromečkem nalézt. Původně v českých zemích nosíval dárky sv. Mikuláš, postava Ježíška sem pronikla až v devatenáctém století z Německa. České děti z obou tradic vytěžily maximum: dárky jim nosí jak Mikuláš, tak Ježíšek.





Jak slaví Vánoce ve světě?

Německo

Německý Ježíšek nese jméno Christkind, zatímco sever této spolkové republiky má na starosti Weihnachtsmann. Podle povídaček ho všichni poznají podle rezavých vlasů, kabátce s kapucí a nevšedního povozu. Zapomeň na nějaké sáňky tažené soby, tenhle kouzelný mužík letí krajinou na osedlaném a zkroceném větru. Dříve se dokonce věřilo tomu, že dárky daroval jen těm dětem, které byly hodné, na tom by ještě nebylo nic tak divného, ale on prý ty zlobivé unášel a co víc ty nevěrné dokonce trestal.

Itálie

Italové to mají mnohem snazší, než české hospodyňky. Na Vánoce totiž nepečou cukroví, nebo jen někde, ale vůbec se nehoní. Svátky jsou tady brány celkově tak nějak víc v poklidu a naprosto bez stresu. S dárky to tu mají hodně zvláštní. V některých částech Itálie naděluje dětem dárky hodná, leč ošklivá čarodějnice Befana, a to až na Tři krále. Ovšem jsou regiony, kde děti obdarovává Babbo Natale,



který cestuje do Itálie až z dalekého Finska na saních se soby, aby dětem 24. 12. splnil všechna přání. Někde si dávají dárky 25. prosince ráno.

Řecko

Možná tě to překvapí, ale Řekové ještě před pár desetiletími vůbec neznali vánoční stromeček. A dodnes se s ním nesetkáš úplně všude. Nadílku má na starost Svatý Mikuláš a dárky nenechává pod stromečkem, ale v postýlce. V některých rodinách se obdarovávají nejen 25. prosince, ale také na Nový rok. Vánoce tu mají poklidné, jsou pro ně časem, kdy se setkávají s přáteli a rodinou, ale také navštěvují cizí země. Peče se pita, ve které se hledá mince, kdo ji najde, bude mít po celý následující rok štěstí a bude zdravý.



Dominikánská republika

Zatímco u nás v Evropě jsou to spíše svátky klidu, tak za oceánem v Karibiku to doslova žije. Vánoce se tu chystají dlouhé týdny předem a přípravami žijí opravdu všichni. Koledy na vlně merengue jsou slyšet na každém kroku, všichni tančí, jásají, ohňostroje letí k obloze, rum jde na dračku, festivaly jsou v plném proudu a po celý prosinec tu dárky všem roznášejí Andílci. Nejsou to však nadpřirozené bytosti, jak by se mohlo zdát, ale lidé si mezi sebou vylosují, komu budou po celý prosinec dávat tajně dárky. Až těsně před Vánoci pak zjistí, kdo že to byl jejich Andílek.

Finsko

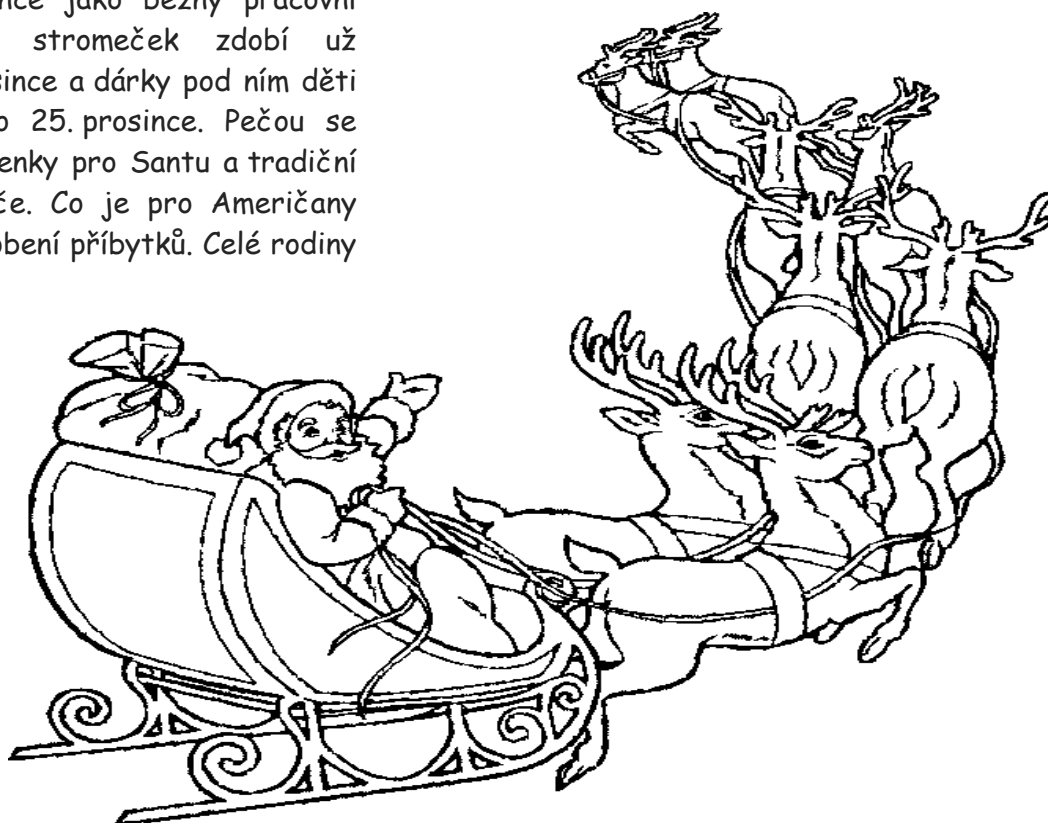
Hlavním svátečním dnem je stejně jako u nás 24. prosinec. Podle tradice se k snídani na Štědrý den podává rýžový nákyp, ve kterém je zapečená mandle. Kdo ji najde, bude mít prý v příštím roce svatbu. Ke štědrovečerní večeři usedají podobně jako my, jen s tím rozdílem, že na stole se jako předkrm objeví losos nebo sled'. Dárky dětem nosí Joulu Pukki, který se hodně podobá Santa Clausovi, a co si budeme povídat, nemá to k hodným dětem vůbec daleko. Celoročně totiž přebývá na nejsevernějším finském výběžku. Spolu s ním podle pověry přicházejí vánoční skřítkové, kteří odnáší zlobivé děti do ledového království.



se navzájem hecují, kdo bude mít vyšší strom a víc osvětlený dům.

Americké Vánoce

Na ty rozhodně nemůžeme zapomenout, vždyť se na nás valí ze skoro každého filmu, co teď běží v televizi. Američané mají 24. prosince jako běžný pracovní den. Vánoční stromeček zdobí už začátkem prosince a dárky pod ním děti nacházejí ráno 25. prosince. Pečou se perníčky a sušenky pro Santu a tradiční jsou tu i koláče. Co je pro Američany typické, je zdobení příbytků. Celé rodiny





Vánoční recepty

Horké jablko se skořicí

Ingredience:

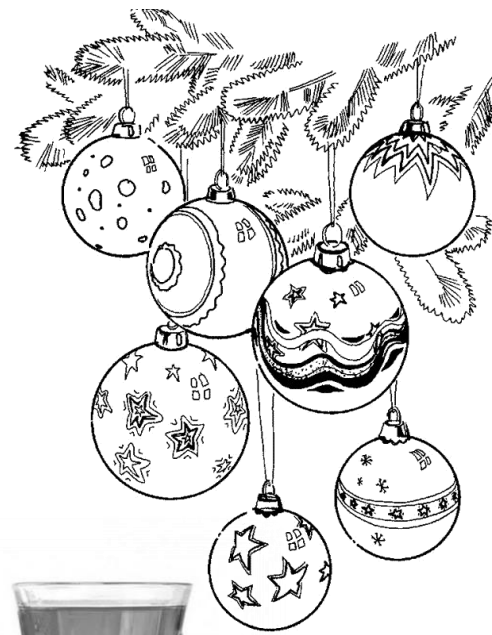
1 litr jablečného džusu

8 hřebíčků

2 celé skořice

Nastrouhaná citronová kůra z půlky citronu,

Postup: Džus, citronovou kůru, hřebíček i skořice dáme do většího hrnce. Přivedeme k varu a vaříme 5 minut.



Vánoční jablečné cupcakes s kokosem

Ingredience:

150 g polohrubé mouky

100 g třtinového cukru

100 ml oleje

200 ml mléka

3 nahrubo nastrouhaná jablka

Hrst vlašských ořechů

1 polévková lžíce prášku do pečiva

1 lžička skořice, citronová kůra a strouhaný kokos

40 minut na 12 porcí

Postup: V míse smícháme cukr s olejem. Vyšleháme do

pěny, poté přimícháme nastrouhaná jablka, skořici,

citronovou kůru a nastrouhané vlašské ořechy. Následně

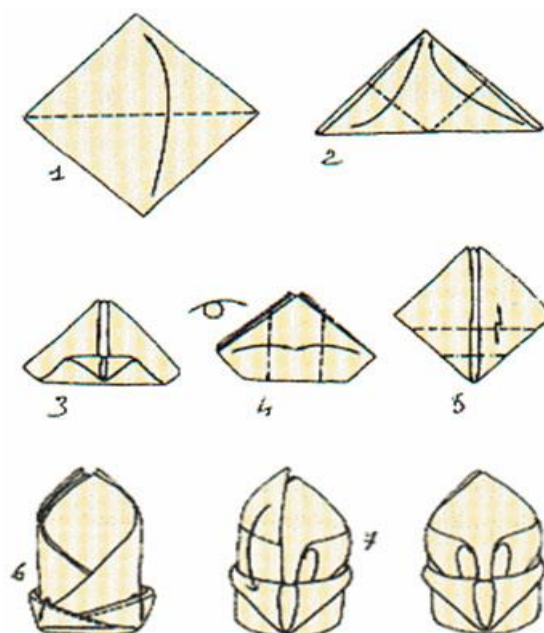
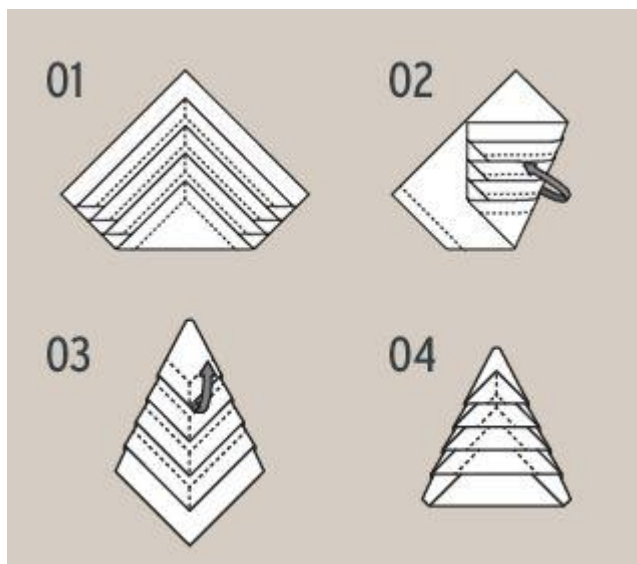
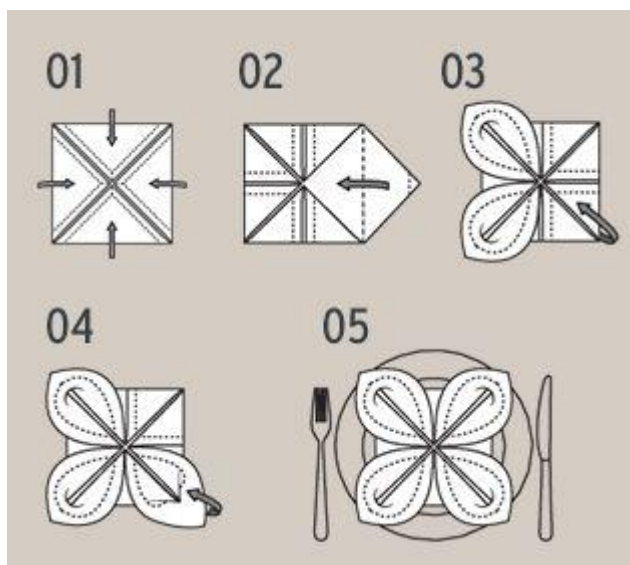
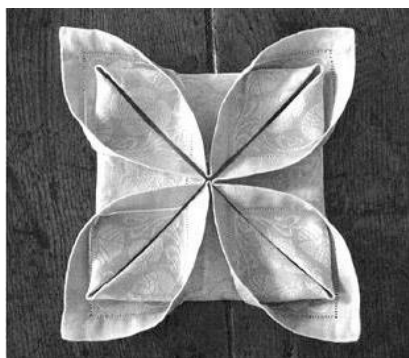
přidáme mouku s práškem do pečiva. Nakonec přilejeme vlažné mléko. Pečeme

v předehřáté troubě na 200 °C

Na 12-15 minut. Po upečení ozdobíme strouhaným kokosem.



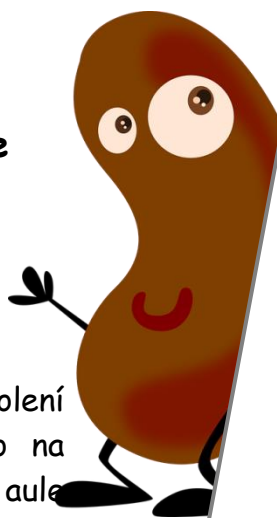
Skládání vánočních ubrousků



**Haló, haló, co na Trojce
nového?**

**Přijďte k nám do světa
bramborového.**

22. listopadu proběhlo vyvrcholení týdenního projektu zaměřeného na brambory. V bohatě vyzdobené aule se sešlo mnoho příbuzných a přátel našich dětí. Kromě vystoupení dětí se také utkaly nejrůznější pochutiny o přízeň poroty. Vítězové byli odměněni a jejich recepty najdete na webových stránkách školy.

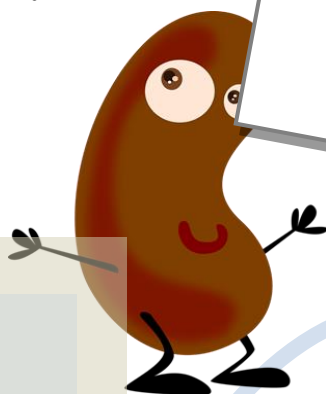


In memoriam brambora

Na ostrově Bora Bora
na lodi se vyplavila
jedna česká brambora.
Na slunci se vylepila,
šlupku pěkně opálila,
všimla si jí Barbora.

Chtěla ji dát do reklamy,
sežraly ji hladné lamy.
Stejně si dost polepšila,
v Čechách by z ní kaše byla.
Prošla traktem zvířete,
krátce byla na světě.

(Tereza Pavelková)



Malá brambora

Kutálí se ze dvora
malinkatá brambora.
Ta malinká popleta
vydala se do světa.

Dostat se však daleko
nebylo jen tak,
když po cestě k domovu
našel ji sedlák.

Smutnou malou bramboru
vzal si zpátky do domu.
K večeri dnes u sedláků
bude kopec bramboráků.

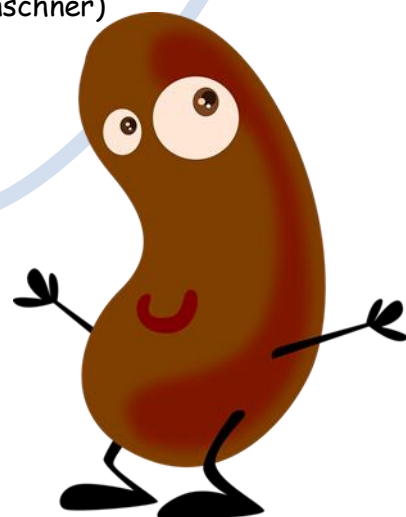
(Michala Drtilová)

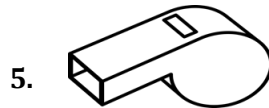
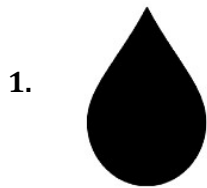
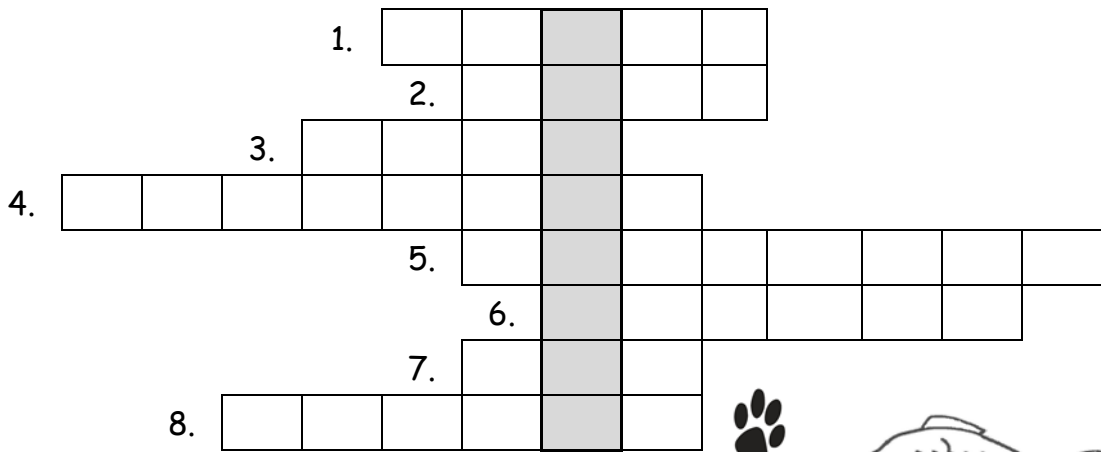
Brambora pečená

Na podzim jsme na poli
vykopali brambory.
Schováme je do sklepa,
zima bude veliká.

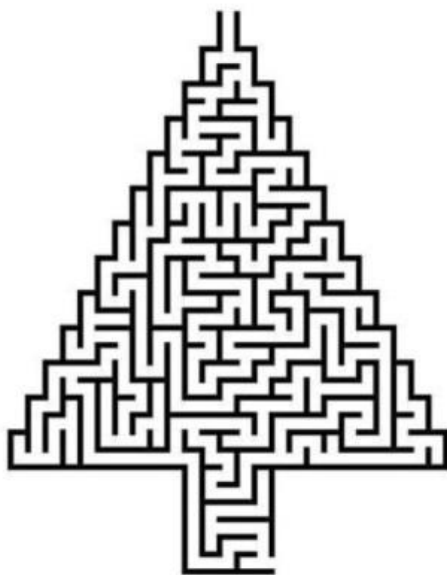
Za čas budem k obědu
potřebovat bramboru.
Dojdeme si pro ni,
upečeme ji v ohni.

(Michal Kunschner)





Vylušti křížovku podle obrázků



6		1	8	
	2		8	4
9		3		7
	3			7
		3	2	
6			9	
5			7	2
8	9		6	
	4		1	3

Dějepisná soutěž

25. října proběhla v zábřežském muzeu dějepisná olympiáda. Za naši školu se zúčastnili z 8.A Marie Jílková, Veronika Hufová, Lucie Meixnerová a za 8.B David Baloun, Diana Havelková a Tereza Hajtmarová. 8.B se umístila na 3. místě a 8.A na 4. místě. Všem gratulujeme.



Dobročinný bazar hraček pro Stevensona

Naše škola má v Adopci na dálku chlapce ze školy v Gonaives na Haiti. Je mu 7 let a žije jen s tatínkem a bratrem. Jsou velmi chudí, a tak jsme do školy přinesli hračky, které nepotřebujeme, jiní žáci si je koupili a peníze jsme poslali Stevensonovi.

Pexesový turnaj

Jako každoročně se uskutečnil na naší škole pexesový turnaj. Na prvním místě se umístil Filip Kopecký.

Bramborování

22.11. se konalo bramborování. Děti s rodiči donesli hodně zajímavých dobrot z brambor. Děti s přichystaly básničky, písničky a říkanky.

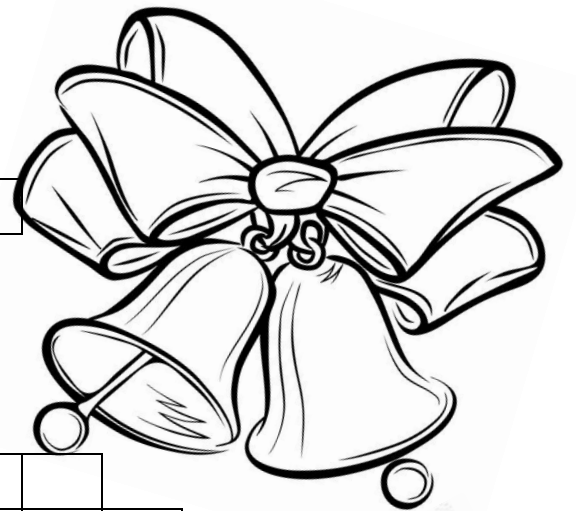
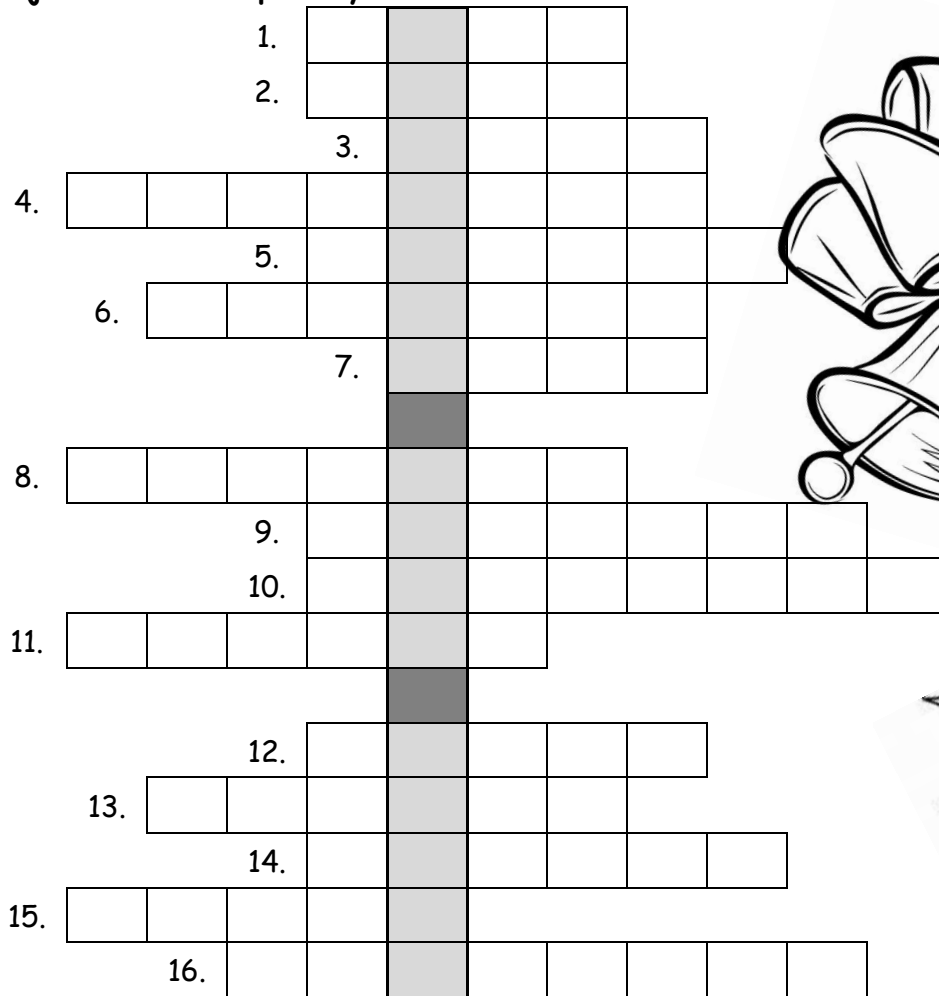


Vánoční hvězda pro Šanci

V letošním roce jsme se opět zapojili do sbírky, která pomáhá onkologicky nemocným dětem v olomoucké nemocnici. Prodali jsme celkem 186 hvězd, na konto Šance jsme poslali 18600,- Kč. Všem, kteří přispěli, moc děkujeme.



Najdi tři adventní postavy -----



9. drobné zdobené vánoční pečivo

10. první zimní měsíc

11. hvězda, která oznamuje příchod Ježíška

12. maminka Ježíška

13. vánoční ozdoba, která vydává zvuk

14. období před Vánocemi

15. mládě od ovečky

16. malé zvonivé kulaté ozdoby

1. jehličnatý strom

2. poslední roční období

3. vánoční ryba

4. postava ze tří sněhových koulí

5. nejmenší část sněhu

6. příběhy o princeznách, čertech a ježibabách

7. pletená část zimního oblečení

8. větší vánoční pečivo





Vánoční stromeček

Stromeček už je připravený a je třeba ho ozdobit. Vybarví ho a ozdob koulemi, řetězy a svíčkami. Nezapomeň namalovat na špičku velkou vánoční hvězdu.



Štědrý den

V jednom malém městečku poblíž Brna, žila rodinka Horákových. Měli tři děti, které se jmenovaly Pavel, Lucka a Martin. Neměli moc peněz, protože maminka nemohla najít práci a tatínek moc peněz nevydělával.

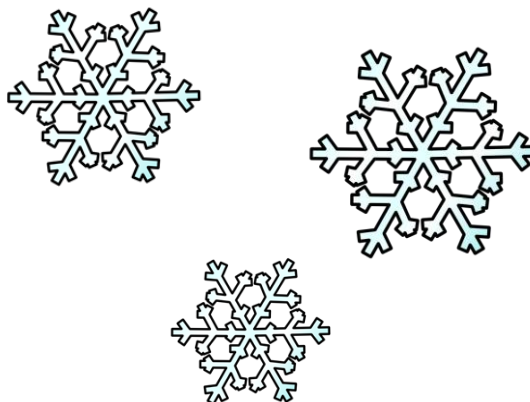
Den před Vánoci celá rodinka šla do lesa uřezat si stromeček. Když přišli domů, stromeček opřeli o zed' a začali hledat ozdoby. Jako každý rok, moc ozdob neměli, ale bohatě jim to stačilo.

Na Štědrý den měli na jídlo jen polévku, protože si nemohli dovolit kapra ani jinou rybu. Pod stromečkem se nacházel jen jeden dárek pro každého. Každý si ho rozbalil. Pavel dostal pletené ponožky, Lucka hadrovou panenku, Martin rukavice, a maminka s tatínkem taktéž ponožky. Ale všichni byli rádi, že dostali aspoň něco.

Je pro ně hlavní, že jsou všichni zdraví

a hlavně jsou spolu, protože to je na Vánocích to nejdůležitější.

Takže až budete o Vánocích nešťastní, že jste nedostali to, co jste chtěli, vzpomeňte si, že na světě jsou i děti, rodiny, které nemůžou být na Vánoce spolu a nemůžou mít to, co máte vy.





*Chtěli bychom vám za
klub školního časopisu,
popřát šťastné a veselé
vánoční svátky a nový rok
2018, bohatého Ježíška, ať se
vám vyplní vaše přání a
hlavně ať jste šťastní.*